

DIGITALNA FOTOGRAFIJA

piše: **Branko Meštrić***

U prošloj epizodi: naš junak, digitalni fotoaparatus, uspješno je okončao svoju misiju u divljini, na opće zadovoljstvo vlasnika. Usprkos nemogućim uvjetima, izuzetne informacije ukradene su iz prirode i potajno premještene u maleni čip. Digitalizirane, naravno. Što će se sada dogoditi?

Što god namjeravali činiti s digitalnim fotografijama, suočit ćete se sa činjenicom da ih ima puno, puno više nego kad ste bili osuđeni na 36 snimaka i dosta novca za njihovu izradu. Sada, kad više ne treba kupovati filmove, nositi ih na razvijanje, pa plaćati za fotografije, čovjek je lakši na okidaču. A i zašto ne bi bio! Ako niste ograničeni prostorom, samo okidajte. Poslije ćete u miru odabrati ono što vrijedi, a »promašene« snimke jednostavno obrišete - to ništa ne košta. Zapravo, glavni problem postaje - kako sve to pregledati, arhivirati, ponosno pokazivati drugima... Možda pomalo i doraditi?

Na terenu se može malo što napraviti, barem s današnjim tehnologijama. Pojavljuju se tu i tamo neke spravice za pohranjivanje snimaka i pražnjenje kartica, neke imaju i veći, ali češće manji ekran za pregledavanje, ali još to nije to. Ako ste na dužem pohodu i namjeravate snimati više snimaka nego vam stane na memorijsku karticu, uzmite dvije kartice! (Hm, neš ti savjeta!) Možete eksperimentirati sa smanjenjem rezolucije ili povećanjem kompresije, ali bolje nemojte. Samo pregledavanje na ekrančiću fotoaparatusa je najgora mogućnost i nastojte je izbjeći. Osim što ništa ne možete vidjeti na 3-4 cm velikom ekrančiću, ova opcija jedino služi za efikasno, a nepotrebno pražnjenje baterije fotoaparatusa.

Pregledavanje na televizijskom ekranu je moguće (tako bar kažu upute uz fotoaparatus!), no imajte na umu da dotični ne može prikazati ni jedan milijun piksela (format televizijske slike je 576x720), pa da vam je vaših 4 milijuna suviše. No za osnovni pregled, naročito pred većim auditorijem, može poslužiti. Upravljanje prezentacijom tipkicama na fotoaparatusu je dosta naporna zadaća. No time niste riješili pohranjivanje fotografija.

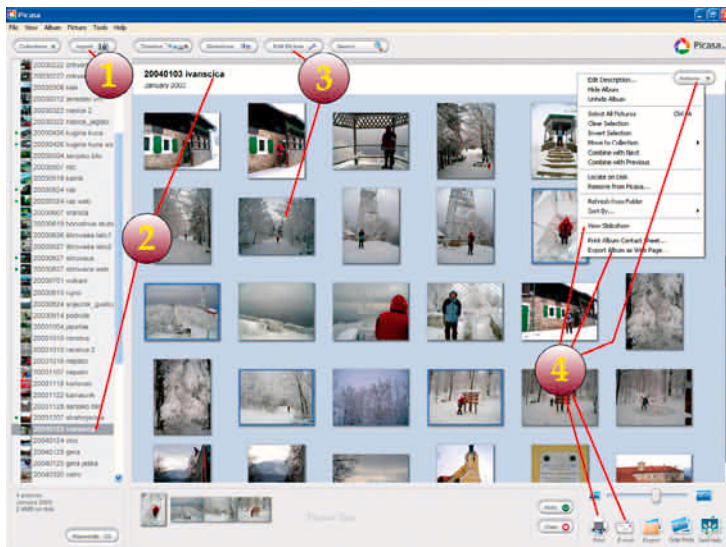
Osnovno sredstvo za korištenje digitalnih fotografija, koliko god mi šutjeli o tome, ipak je računalo. Ono će vam omogućiti pregled zadovoljavajuće kvalitete uz prihvatljiv način upravljanja pregledom, pražnjenje fotoaparatusa i sigurno pohranjivanje fotografija na samo računalo, naknadnu trajniju pohranu »prženjem« na CD ili DVD, a moguća je i priručna izrada papirnatih fotografija na raznim pisačima.

Posebno mjesto u planinarskom pregledavanju fotografija svakako pripada LCD projektoru. Spravu, koja će biti i deset puta skuplja od fotoaparatusa, kupit će naravno vaše planinarsko društvo ili ćete je za potrebe predavanja od nekoga posuditi. Nasljednik desetljećima općeprimjenjivanih dijaprojektora, uglavnom dostojno zamjenjuje tehnološkog prethodnika, ali omogućava puno udobniji rad, dinamičnije projekcije, projekciju

* Autor je prvi digitalni aparat iznio u planinu (Gomirkovica) u lipnju 1999. i otada se bakće s digitalnim fotografijama; osim oko 28.000 digitalnih fotografija, u digitalni oblik je prenio i veći dio fotografija iz prijedigitalne ere, jer je tako ipak lakše živjeti

video isječaka pa i filmova, ukratko, svega što se može pokazati na monitoru računala. Ima tu dosta savjeta oko samog projiciranja, svjetla i mnogočega drugog (to bi mogla biti posebna tema), ali jednog savjeta nikad dosta: dobro pripremite prezentaciju jer zasigurno ne želite da auditorij više pažnje posvećuje vašem petljanju s računalom nego samim slikama! Za razliku od dijača, ovdje se sve događa dinamičnije i pažnje nikad previše.

Vratimo se mi fotografijama. Ukoliko nemate pravi foto-pisač, masovnu izradu fotografija ne bih preporučio. Digitalni fotostudiji postali su svakodnevica i danas možete bez problema, u skoro svakom većem mjestu, obaviti sve što vam u svezi s digitalnom fotografijom može zatrebati. Oni će vam jednostavno i vrlo kvalitetno vaše fotografije

Pregled i razvrstavanje digitalnih snimaka

prenijeti na papir, jednako kao da ste se za snimanje koristili i filmom (čak i po istoj cijeni), ali i obaviti sve druge operacije, uključivši i prženje na CD, a neki čak i objavu na internetu. Dakle, ipak ne treba imati PC, dovoljno je imati kune.

KRATAK TEČAJ BARATANJA DIGITALNIM FOTOGRAFIJAMA - KORAK PO KORAK

1. Prenijeti fotografije s aparata na računalo. Veza se uspostavlja direktnim spajanjem kablom ili čitačem kartica. U načelu, program kao što je Picasa sam će prepoznati da je aparat spojen i prenijeti slike na disk računala, automatski ih slažući u novi album.
2. Imenovanje albuma - obavezno i sustavno, jer ćete se inače brzo utopiti u slikama. Možete uspostaviti neki svoj sistem (po lokaciji, planini, grupi,...). Osobno koristim kronološki sustav (datum naopako), kojem dodam riječ-dvije opisa. Npr. »2005-01-20 Sljeme Jaslicex«.
3. Dorada. Najbolje je odmah po dovršenom skidanju s foto-aparata »protrčati« kroz album i popraviti izrez, uspraviti polegle snimke, poboljšati ih ili korigirati crvene oči, ako ih ima.
4. Koristite fotografije. Sad već možete sa svojim slikama početi mnogo toga:
 - pregledati slike 'ručno' - jednu po jednu ili automatski (»slideshow«)
 - generirati web stranicu sa svim slikama
 - poslati slike e-mailom ili ih »poslati« na neki medij (ako nosite fotografu)
 - isprintati »kontaktnu kopiju« svih slika ili odabrane slike na printer
 - upravljati s albumima: razdvajati, spajati, premješati, brisati slike ili cijele albume.
5. Ako (bolje reći: KAD) malo više ovladate računalom i programima, uvidjet ćete da je sve gore nabrojano ništa i da vaš život s digitalnim fotografijama tek sad počinje. Gdje su granice? Svakako izvan ovog članka!

(Neki ipak tvrde da nije sve ni u kunama, nađe se ponešto i u eurima!) Ali, čak i ako imate računalo, a trebate papirne fotografije za baku ili punicu, preporučujem ipak izradu fotografija »kod fotografa«.

Za samo pregledavanje fotografija, pojedinačno ili automatski (»slide-show«), danas je sasvim dostatan operativni sustav, znači posebnog programa ne treba. Ako pak imate starije prozore (hrv. Windowse 98), stvar će biti kompliciranija, ali lako ćete pronaći IrfanView, AcdSee ili bilo koji drugi program za tu svrhu.

Međutim, puno bolje rješenje je cjelovit sustav za kolekcioniranje fotografija - formiranje fotoalbuma, prezentacija, odašiljanje i objavu fotografija, ali i za njihovu osnovnu doradu (rekadriranje, korekcija osvijetljenja/boja, korekcija crvenih očiju). Za to postoji cijeli niz programa, a meni nikako nije jasno zašto su oni koje dobijete uz fotoaparat u pravilu uvijek neupotrebljivi. Koji ćete odabrati, stvar je ukusa i u to se ne bih pačao.

Osobno se koristim i početniku preporučujem program Picasa™, kog možete besplatno skinuti na Google stranicama.

RIJEČ NA KRAJU

Ako ste početnik, pa vam se sve ovo s digitalnim fotografijama čini kompliciranim - u pravu ste. Zaista je prije bilo puno jednostavnije ispucati film, kod fotografa ga pretvoriti u fotografije i potom bunt fotki prevrtjeti doma, na ulici, na planini - bilo kada i bilo gdje. Napomenuo sam negdje na početku da na isti način možete upotrijebiti i digitalne fotke, ali na taj način gubite mnogo toga što s digitalnom fotografijom možete početi. Obično računalo i sve jednostavniji programi, uz malo vježbe, daju mnogo. Vjerujte, vrijedi se potruditi.

Želite li saznati više potražite na internetu članak u punom obimu s dodatnom opremom i priložima: <http://www.plsavez.hr/hp/plus/502dig>

Slijedi u idućem broju:

GPS - satelitsko pozicioniranje

SCENIC
RENAULT NI STVARANO AUTOMOBILE

Isključite TV.
Uključite se u život.
Renault Scenic.

RENAULT GEF

Lapis Plus d.o.o.
ZASTUPNIK Pro-luX
ZA RH BiH i SLO

Compact dalekozori

Monokulari

ZOOM dalekozori

Panoramski dalekozori

Kompasi

Alu. bat. lampe

BESPLATNI PROSPEKTI 01/4677015
www.lapis-plus.hr